

CRKVA KRISTA KRALJA NA MIROGOJU, djelo H. Bolléa

tijekom devet stoljeća (od XI. st.) pa je važan kulturnopov. izvor za istraživanje povijesti cijele kontinentske Hrvatske. Riznica sadržava crkv. ruho i posude, liturgijske kodekse i ostale crkv. knjige te pov. isprave i dragocjenosti koje su se od Timotejeva doba čuvala u unutrašnjoj sakristiji (sadašnja je sakristija bila podijeljena na dva dijela). Tek je 1870. tadašnji kanonik-kustos dao za riznicu urediti prostor iznad unutrašnje sakristije, a izložbeni ormari i danas služe kao pohrana riznice. *Strossmayerova galerija starih majstora HAZU* (osn. 1884) ima oko 450 slika (XIV – XIX. st.) tal., nizozemskih i flamanskih škola, slike majstora iz Francuske i sr. Europe, te djela domaćih majstora. *Moderna galerija* (osn. 1909) najveća je i najkompletnija zbirka hrv. umjetnosti s otprilike 10 000 predmeta slikarstva, kiparstva, grafike, tapiserije, plakata i medalja, od bidermajera i secesije do najnovijih stilskih fenomena. *Galerija suvremene umjetnosti* (osn. 1954) prati, dokumentira i promiče suvremene tijekove, aktualne pojave i nove ideje vežući se uz mlađe naraštaje stvaralaca. *Hrvatski muzej naivne umjetnosti* (osn. 1952) prvi je te vrste u svijetu. Prati početke i razvitak naivne umjetnosti u Hrvatskoj i u svijetu. Muzej je bio gl. organizator sudjelovanja naših naivnih umjetnika na svj. izložbama. *Atelje Meštrović* (osn. 1959) jedna je od četiri institucije unutar »Fundacije Ivana Meštrovića« s 250 skulptura koje je zajedno s kućom I. Meštrović poklonio hrv. narodu. To su djela u kamenu, bronci, drvu i sadri, potom crteži, mape litografija i dr. *Kabinet grafike HAZU* (osn. 1951) čuva grafike franc., njem., austr. i pretežno domaćih majstora XVII – XX. st. te *Valvasorovu zbirku* (grafička djela XVI – XVII. st.), koja je vlasništvo Zagrebačke nadbiskupije. *Arhiv HAZU* (osn. 1867) posjeduje zbirku glagoljskih i ćirilskih rukopisa. *Hrvatski povijesni muzej* (osn. 1846) među ostalom građom ima i zbirku za kult. povijest (više od 600 portreta, grafički prikazi bitaka i gradova, oružje, zastave, cehovski predmeti, nadgrobne ploče, arhitektonsko-plastični detalji, natpisi). *Hrvatski državni arhiv* (osn. 1643) čuva dragocjeni pov. materijal od X. st. dalje; zbirka ori-

jentalnih rukopisa i listina, perzijske minijature iz XVI. st.; zbirka grafike, pečatnjaka, pečata. *Muzej grada Zagreba* (osn. 1907) sadržava građu za kult., umjetničku, političku, društvenu i ekonomsku prošlost grada i okolice. *Gliptoteka HAZU* (osn. 1939) ima zbirku odljeva kiparskih djela od antike do suvremenih autora s težištem na radovima iz zemlje; kopije domaćih zidnih slika; kabinet za numizmatiku i medalje. *Grafička zbirka Nacionalne i sveučilišne biblioteke* (osn. 1919) uz crteže i grafike sadržava i plakate, ovitke knjiga, ex librise, kataloge izložaba. Najstariji se crteži datiraju u drugu pol. XIX. st. nadalje. *Muzej Mimara* (osn. 1987) donacija je kolekcionara Ante Topića Mimare (1898 – 1987) i obuhvaća gotovo 4000 umjetnina od razdoblja prapovijesti do XX. st. To su predmeti od stakla, sagovi, ikone, primjerci kineske, indijske, kmerske i japanske umjetnosti kao i primjerci eur. umjetnosti od predromanike do klasicizma te slikarstva i kiparstva XIX. i poč. XX. st. Ističu se ikone, osobito iz VI – XIII. st. te veneto-biz. i grčko-biz. škole, potom zbirka stakla koja prikazuje gotovo cjelovit razvitak te umjetnosti od Egipta preko islama do mnogobrojnih eur. radionica. Vrijedne su zbirke bjelokosti (V – XIX. st.) i orijentalnih sagova (osobito kineskih). Posebice je važna velika zbirka eur. kiparstva, koja ostavlja dojam harmonične cjeline svih stilskih razdoblja, te zbirka slikarstva koja je svojim obujmom na razini eur. muzeja. Otvorenje i postavljanje tog muzeja velik je događaj i za društveni i za umj. život glavnoga grada Hrvatske.

U gradu ima velik broj privatnih zbirka s najrazličitijim umjetninama i kulturnopov. predmetima iz raznih dijelova svijeta te radovima domaćih majstora: *Zbirka »Benko Horvat«* (osn. 1946) sadržava slike uglavnom iz XV – XVII. st., crteže, zbirke medalja, antičke skulpture i druge arheol. predmete. Zbirkom od 1955. upravljaju Galerije grada Zagreba. *Memorijalna zbirka i stan arhitekta Viktora Kovačića* je stan u Masarykovoj 21 s cjelokupnim inventarom koji je po vlastitoj zamisli ure-